

53

1299-1301. Διοικητικά έγγραφα. Χάνδακας [λ].

Κ. Μέρτζιος, «Ἡ συνθήκη Ἐνετῶν–Καλλέργη καὶ οἱ συνοδεύοντες αὐτὴν κατάλογοι», *KX* 3 (1949), σσ. 275-290 (μαζί με μετάφραση)⁷².

54

1300-1301. Νοταριακές πράξεις. Αμμόχωστος [λ].

C. Desimoni (ed.), «Actes passés à Famagouste de 1299 à 1301 par devant le notaire Lamberto di Sambuceto», *ROL* 1 (1893), σσ. 58-139, αρ. 221-369· σσ. 275-312, αρ. 370-443· σσ. 321-353, αρ. 444-489⁷³.

55

1300-1305. Νοταριακά πρωτόκολλα. Χάνδακας [λ].

S. Carbone (ed.), *Pietro Pizolo. Notaio in Candia (1300, 1304-1305)*, Venezia 1978, 1985, τ. I, σσ. 7-322, αρ. 1-710· τ. II, σσ. 9-235, αρ. 711-1218.

ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΡΟΙΚΑΣ

Χάνδακας, 1300, 1 Φεβρουαρίου

«Die eodem.

Plenam et irrevocabilem securitatem facio ego Iohannes Baronci filius condam Petri Baronci habitator Candide cum meis heredibus tibi Iacobine filie Iohannis Murarii dilecte uxori mee de tota illa repromissa magna vel parva, quam pro te michi in die nostre desponsationis dare promissa fuit. Que vero suprascripta repromissa fuit de super toto in denariis et aliis rebus yperpera in Creta currentia .DCC. Nunc autem quia tu de suprascripta repromissa me bene et perfecte appacasti et deliberasti amodo igitur in

δημοσιευτεί και στο C. Desimoni, «Notes et observations sur les actes du notaire génois Lamberto di Sambuceto», *ROL* 2 (1894), 1-34, 216-234 (πρβλ. σχετ. λήμμα 56 του παρόντος)· M. Balard (εκδ.), *Gênes et l'Outre-mer, I: Les actes de Caffa du notaire Lamberto di Sambuceto, 1289-1290*, τ. 1, Paris–La Haye 1973 (πρβλ. σχετ. λήμμα 46 του παρόντος).

72. Στο Γκίνης, *Περίγγραμμα*, λήμμα 9, ερανίζεται μόνο το κείμενο της συνθήκης. Βλ. επίσης υποσημείωση 35 του παρόντος.

73. Πράξεις του ίδιου νοταρίου έχουν δημοσιευτεί και στο: C. Desimoni, «Actes passés à Famagouste de 1299 à 1301 par devant le notaire génois Lamberto di Sambuceto», *ROL* 1 (1893), 58-139, 275-312, 321-353· του ίδιου, «Notes et observations sur les actes du notaire génois Lamberto di Sambuceto», *ROL* 2 (1894), 1-34, 216-234· M. Balard (ed.), *Gênes et l'Outre-mer, τ. I: Les actes de Caffa du notaire Lamberto di Sambuceto, 1289-1290*, Paris–La Haye 1973. Πρβλ. σχετ. λήμμα 46, 52 και 56 του παρόντος.

antea te securam reddo imperpetuum et quietam quia nichil inde remansit et cetera. Sub pena consueta et contractu firmo.

Testes: Matheus Raguseo, Iohannes Çapani et Nicolaus de Misina.

Complere et dare»⁷⁴.

ΕΜΦΥΤΕΥΣΗ ΑΜΠΕΛΙΟΥ.

ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΑΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΕΝΑ ΤΡΙΤΟ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Χάνδακας, 1300, 25 Φεβρουαρίου

«*Die eodem.*

Manifestum facio ego Georgius Litino habitator in casali nomine Anogia, cum meis heredibus, vobis Nicola Sguro et Georgio Sguro eius fratri et Leoni Sguro eorum nepoti, vilanis meis, habitatoribus in dicto meo casali et vestris heredibus et proheredibus, quia do et concedo vobis totam illam terram positam in dicto meo casali, in qua plantastis vineam, cum plena virtute et potestate amodo videlicet in antea imperpetuum intromittendi, habendi, tenendi, possidendi, affictandi et disfectandi et fictum et inde recipiendi, vendendi, alienandi cum suo onere et omnes alias vestras utilitates in ea et ex ea faciendi imperpetuum, nemine tibi contardicante. Quam vinea debetis omni anno per tempora congrua bene et convenienter aptare, çerpire, çapare, scafiçare, catavoliçare et eam lachiçare sicut necesse fuerit et in culmine tenere et conservare. Vos vero debetis michi dare omni anno tempore vindemie super patiterium totam et integram terciam partem tocius musti et fructus ex dicta vinea proveniente, aliis duabus partibus vobis retendis. Sub dupli pena pro quolibet termino. Sciendum est quod si veneritis ad vendendum eam vel affictandum, si eam voluero debetis eam michi dare pro tanto quanto fuerit extimata valere per bonos homines ellectos per vos et me. Sub pena yperperorum .L. et in sua permaneat firmitate.

Testes: Franciscus Çapani et Andreas Dandulo.

Complere et dare.

Et marcus Colona»⁷⁵.

ΣΕ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΥΣ, Ο ΝΟΜΙΜΟΣ ΓΙΟΣ ΠΑΡΑΔΙΔΕΙ ΣΤΟ ΝΟΘΟ
ΑΔΕΛΦΟ ΤΟΥ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥ ΕΧΕΙ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΘΕΙ

Χάνδακας, 1300, 1 Μαρτίου

«*Die primo.*

Manifestum facio ego Theodorus Scordhili, filius et commissarius condam Capadhocha Scordhili Psaromilingo, habitator in turma Anopoli cum meis heredibus et successoribus, tam meo nomine quam nomine suprascripte commissarie, tibi Costa Scordhili, filio naturalis condam suprascripti Capadhoca patris mei, qui es filius Maria Sanicopula concubine sue, habitatori in casali nomine Livadhia et tuis heredibus, cum suprascriptus pater meus et tuus ad obitum suum me constituerit suum commissarium et in me potestate dimisserit omnia bona sua et quod deberem dare illam partem que michi bonum videretur filiis suis naturalibus de bonis suis et te invenerim bonum et fidellem versus me et fratres meos et pro ellimosina condam

74. αρ. 14.

75. αρ. 97.

suprascripti patris mei do et concedo et imperpetuum transacto tibi illam partem que tibi venit de nostro casali nomine Livadhia usque ad casale nomine Vrascha, dividendo dictum casale Livadhia cum suis habentiis et pertinentiis et villanis per ratam et rationem inter filios et filias suos tam legitimos quam naturales, non faciendo unum melius altero uno obolo, cum omni plena virtute et potestate intromittendi, habendi, tenendi, possidendi, vendendi, dandi, donandi, dominandi, alienandi et ea et imperpetuum possidendi cum tuis heredibus, nemine tibi contradicente et omnes alias tuas utilitates in ea et ex ea faciendi sicut tibi bonum videbitur et placuerit. Sub pena yperperorum .XXV. et in sua permaneat firmitate.

Testes: B. Lupin, Nicolaus de Misina, N[icolaus] de Firmo, Deodatus et Hemanuel Agapito.

Complere et dare»⁷⁶.

ΔΩΡΕΑ ΣΚΛΑΒΟΥ

Χάνδακας, 1300, 7 Αυγούστου

«Die eodem.

Manifestum facio ego Marinus de Creta dictus Cosiri habitator Nigropontis quia do, dono et imperpetuum transacto tibi Iohanni Mudacio murario habitatori Candide unum meum sclavum quem cepi in insula Sami nomine Vasili cum omni plenitudine sclavorum imperpetuum et cetera. Sub pena consueta et contractu firmo.

Testes: Andreas Cauco et Nicolaus Belli.

Complere et dare»⁷⁷.

ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΣΕ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΟ

Χάνδακας, 1305, 7 Φεβρουαρίου

«Die .VII. intrante.

Manifestum facio ego Iohannes Sclavo habitator in casali Stavrachi Nicholai Pantaleo cum meis heredibus tibi Georgio Andronopalati calegario habitatori Candide, quia affirmo tecum Georgium filium meum amodo usque ad .VI. annos prius venturos tali quidem modo et ordine quod die noctuque stare et esse debeat tecum ad laborandum de arte tua sicut tibi iusseris laborare et in omnibus aliis tuis serviciis que tibi iusseris facere, non recedendo a te neque a tuis serviciis tue artis usque ad complementum dicti termini, te invicto. Et si recesserit liceat tibi cum misso et sine misso alicuius curie eum capere et ad tua servicia tue artis eum reducere et eum verborum et verberum districte corrigere et tanto quanto a te vel tuis serviciis tue artis foris steterit te invicto tantum post complementum dicti termini tibi in duplo servire teneatur. Tu vero debes eum docere arte tua secundum tuum scribere et posse et debes sibi dare victum et vestitum et calciamenta iuxta tuam possibilitatem. Sub pena yperperorum .X. et in sua permaneat firmitate.

Testes: Iohannes Permarinus, Iohannes Vido, Iohannes Cornarius de Abato, et A[ndreas] Simeon et Iohannes de Ruçero.

76. αρ. 133.

77. αρ. 689.

*Complere et dare*⁷⁸.

56

1301. Ναυλοσύμφωνο. Αμμόχωστος [λ].

C. Desimoni, «Notes et observations sur les actes du notaire génois Lamberto di Sambuceto», *ROL* 2 (1894), σσ. 231-234⁷⁹.

57

1301. Νοταριακή πράξη. Αμμόχωστος [λ].

C. Kohler, «Documents inédits concernant l'Orient latin et les croisades (XIIe-XIVe siècles)», *Mélanges pour servir à l'histoire de l'Orient latin et les croisades*, Paris 1906, σ. 277, αρ. 10.

58

1301-1302. Νοταριακό πρωτόκολλο. Χάνδακας [λ].

R. Morozzo Della Rocca (ed.), *Benvenuto de Brixano. Notaio in Candia (1301-1302)*, Venezia 1950, σσ. 5-213, αρ. 1-213⁸⁰.

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ «AD PRESAM»⁸¹.

ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΤΟΚΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΚΕΡΔΗ ΣΥΓΓΕΚΡΙΜΕΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
Χάνδακας, 1301, 3 Μαΐου
«Die eodem. Manifestum facio ego Marcus Semiteculo habitator Candide quia

78. αρ. 1213.

79. Πράξεις του ίδιου νοταρίου έχουν δημοσιευτεί και στο: C. Desimoni, «Actes passés à Famagouste de 1299 à 1301 par devant le notaire génois Lamberto di Sambuceto», *AOL* 2 (1884), 3-120· του ίδιου, «Actes passés à Famagouste de 1299 à 1301 par devant le notaire génois Lamberto di Sambuceto», *ROL* 1 (1893), 58-139, 275-312, 321-353· M. Balard (ed.), *Gênes et l'Ostre-mer*, τ. I: *Les actes de Caffa du notaire Lamberto di Sambuceto, 1289-1290*, Paris-La Haye 1973. Πρβλ. σχετ. λήμμα 46, 52 και 54 του παρόντος.

80. Οι υπ. αρ. 50, 341, 392, 496 πράξεις έχουν δημοσιευτεί στο Σ. Σπανάκης, «Η οίκογένεια τῶν Σολομῶν τῆς Κρήτης», *KX* 12 (1958), σσ. 449-450 (πρβλ. σχετ. λήμμα 41α του παρόντος). Η υπ. αρ. 253 πράξη έχει επαναδημοσιευτεί στο Maria Francesca Tiepolo, «Public Documents and Notarial Praxis: Some Examples from Venetian Greece of the Early Fourteenth Century», *Intercultural contacts in the Medieval Mediterranean*, London 1996, σσ. 315-316, αρ. 1 (πρβλ. σχετ. λήμμα 78 του παρόντος). Η υπ. αρ. 369 έχει επαναδημοσιευτεί και στο Μ. Μανούσακας, «Ἑλληνικά νοταριακά ἔγγραφα (1374-1446) ἀπὸ τὰ Atti Antichi τοῦ Ἀρχείου τοῦ Δούκα τῆς Κρήτης», *Θησαυρίσματα* 3 (1964), σ. 81 (πρβλ. σχετ. λήμμα 62 του παρόντος).

81. Βλ. ενδεικτ. U. Tucci, «Il prestito ad presam nell' economia di Creta medievale», *Θησαυρίσματα* 31 (2001), 29-42· Ι. Χατζάκης, «Η διαφορετική λειτουργία των αντικειμένων. Το ενέχυρο στη νοταριακή πρακτική της βενετοκρατούμενης Κρήτης», *Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ιστορίας του Ελληνικού Δικαίου* 40 (2007), σ. 160 καθώς και Πίνακας Γ1.